

OLIMPIADA DE LIMBĂ ȘI LITERATURĂ ROMÂNĂ
- etapa națională -
Clasa a XII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Nu se permit mottourile.
- **Timpul de lucru: 3 ore.**
- **Total: 120 de puncte**

Citește cu atenție fragmentele de mai jos.

A.

A 560-a zi de detenție – 30 iulie 1951. Noapte proastă. Dimineață și mai rea. La orele zece mă aflu așezată pe un scaun în centrul unui fel de birou-sală de consiliu. În fața mea, la o distanță de câțiva metri buni, un birou. Așezat la birou, un bărbat de vreo cincizeci de ani, în civil. În jurul lui perdele, covoare, fotolii; totul este roșu. Se ridică, se plimbă, perorează, îmi ține un discurs presărat cu vagi ironii. Ajung să înțeleg că anchetatorul meu este satisfăcut de stadiul anchetei. Totuși, vrea să-mi pună o singură întrebare. Nu trebuie să răspund la întrebarea lui decât mâine, când vor fi de față și alte câteva persoane sus-puse. Întrebarea sa? Au fost declarațiile mele sincere? Am spus oare adevarul? Tot adevarul? Da sau nu?

Nu mai știu pe ce lume mă aflu. Trebuie, totuși, să caut a înțelege. Ce vrea? Anchetaorul m-a impins la minciună. M-a forțat să mint. Nu a putut s-o facă fără aprobarea șefilor lui. Fără ordinul lor. Atunci? Ce vrea de la mine generalul acesta? Este o încercare? Vor oare să-și dea seama dacă am învățat bine lecția? Dacă o spun fără greșeală? Dacă am înțeles, până în cele din urmă, că „adevar” înseamnă „adevarul lor” și nu al meu.

Și dacă mă înșel? Generalul face, poate, parte dintr-un grup care a ajuns de curând la putere. De ce n-ar fi cinstit? Poate vrea numai să dejoace complotul. E o șansă minusculă, dar nu este de datoria mea să încerc s-o justific? Riscul e mare. Voi avea oare curajul să-mi asum acest risc? Puterea de a le spune adevarul meu? În ciuda amenințării cu noi pedepse? Cu noi torturi?

Ziua se târăște lungă și grea. Nu știu ce să fac. Ce hotărâre să iau. Se lasă seara. Nu am hotărât încă nimic. Se face noapte. Am dreptul să mă culc. Mă culc și adorm. Dorm și visez. În vis vorbesc cu prietenul meu, Harry. Îl cer sfatul. Ce trebuie să fac? Ce trebuie să spun? Și în vis, Harry îmi răspunde: „să spui adevarul”. Deci, m-am hotărât.

(Lena Constante, *Evadarea tăcută. 3000 de zile singură în închisorile din România*)

B.
Februarie 1962

Si bucurie voastră nimeni nu o va lua de la voi.
Ioan 16,22

Aşa şi eu să mă ţin drept! Să nu-mi pierd sufletul.
Paul Claudel

Celulele din *Reduit*, la Jilava, sunt deosebit de mohorâte și au reputația unui regim și mai sever decât „pe secții”. La 34 ajung venind de la „secret” unde am fost ținut, câtă vreme am făcut greva foamei, într-o celulă neîncălzită de când a fost construit fortul, odată cu inutila centură din jurul Capitalei – de către inginerul Brialmont. Frigul, mai teribil decât foamea și setea (dar cel mai rău e nesomnul), m-a pătruns adânc.

Trebuie că arăt tare prăpădit, pentru că faimosul plutonier Ungureanu, care mă ia în primire la poarta *Reduitului*, mai că-mi zâmbește (cum s-ar îmbuna, spre pildă, amatorul de bucate alese în fața unui hartan de vânat neîndoios bine frăgezit) și mă încredințează șefului de cameră recomandându-i să-mi dea un pat singur și să aibă grija de mine. Sunt plasat în patul cel mai de lângă ușă, ca un suspect și privit cu luare aminte de șeful camerei, un basarabean cu nume rusesc, o matahală, posomorât, cu priviri aspre; aflu curând că-i periculos, se zice că-i un răspopit. Celula 34 este un fel de tunel întunecat și lung, cu numeroase și puternice elemente de coșmar. E o hrubă, e un canal, e un maț subpământean, rece și profund ostil, e o mină stearpă, e un crater de vulcan stins, e o destul de izbutită imagine de iad decolorat.

În locul acesta aproape ireal de sinistru aveam să cunosc cele mai fericite zile din toată viața mea. Cât de absolut de fericit am putut fi în camera 34! [...]

Din prima zi constat în toată celula o sete grozavă de poezie. Învățarea pe dinafară a poezilor este cea mai plăcută și mai neostință distrație a vieții în închisoare. Fericiti cei ce știu poezii. Cine știe pe dinafară multe poezii și un om făcut în detenție, ale lui sunt orele care trec pe nesimțite și-n demnitate, al său e holul hotelului *Waldorf-Astoria* și a sa e cafeneaua *Flore*. Ale lui înghețata și limonatele servite pe măsuțele braseriei Florian din piața San Marco. Știa el, abatele Faria, ce face pregătindu-se pentru insula Monte-Cristo prin învățarea pe de rost a tuturor cărților. Și nici nu bănuia Nicolai Semenovici Leskov ce bine a grăit povătuind: „Citește și încearcă să te alegi cu folos. O să ai parte de-o bună distrație în mormânt”. Închisoarea fiind și ea un mormânt, sfatul se adeverește excelent: cui îi place să învețe poezii nu se va plăcisi niciodată în pușcărie – și nu va fi singur.

(N. Steinhardt, *Jurnalul fericirii*)

Subiectul I (12 puncte)

Prezintă, într-un text de 8-12 rânduri, modul în care funcția emotivă a limbajului se concretizează în cele două texte.

Subiectul al II-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, în care să prezinți caracteristicile discursive ale celor două texte.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea a două particularități ale discursului, comune celor două texte;
- ilustrarea a două structuri discursive existente în ambele fragmente, cu exemple din text;
- exprimarea unei opinii argumentate despre autenticitatea discursului în cele două fragmente citate.

Notă! Ordinea integrării reperelor în cuprinsul lucrării este la alegere.

Subiectul al III-lea (36 de puncte)

Scrie un eseu, de 2-3 pagini, despre *rezistența în universul concentraționar*, pornind de la cele două fragmente citate și valorificând experiența culturală.

Notă! În elaborarea eseului, vei respecta structura textului de tip argumentativ: *ipoteza*, constând în *formularea tezei/a punctului de vedere* cu privire la temă, *argumentația* (cu 4 argumente/ raționamente logice/ exemple concrete etc.) și *concluzia/sinteza*.

Redactare (36 de puncte)

În vederea acordării punctajului pentru redactare, lucrarea ta trebuie să aibă cel puțin 4 pagini.

Pentru **redactarea** întregii lucrări vei primi **36 de puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 6 puncte; *abilități de analiză și de argumentare* – 8 puncte; *utilizarea limbii literare* – 6 puncte; *ortografia* – 4 puncte; *punctuația* – 4 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 4 puncte, încadrarea în limita maximă de spațiu indicată – 4 puncte).